

PROJEKT & KULTUR

nr. 151 ----- maj 2022

issn. 0901-8824

www.gtu.dk

Skovvej 24, 9510 Arden. Tlf.: 42 17 09 97. gtu_sekr@hotmail.com

Medlem af Den Internationale Emmaus-Bevægelse

emmaus

INTERNATIONAL

PROVOKATØRER FOR FORANDRING

Velkommen til Projekt & Kultur nr. 151!

Projekt & Kultur udgives af Genvej til Udvikling (GTU), tlf.nr. 42 17 09 97
gtu_sekr@hotmail.com - www.gtu.dk
Kontingenter, abonnementsbetalinger og bidrag sendes til reg.nr. 9070, kontonr. 2071578634.
Bemærk NYT REGISTRERINGSNUMMER!

Hvor intet andet angives, er teksten af Jørgen Olsen. **Indlæg til Projekt og Kultur nr. 152** skal aftales på gtu_sekr@hotmail.com. Bladet skal udkomme i august 2022.

Dette blad er trykt på Godsbanen i Aarhus i 80 eks. Redaktionen opfordrer til eftertryk med kildeangivelse. Signerede artikler udtrykker ikke nødvendigvis foreningens holdninger.

Dette nummer indeholder:

- 3: **Sommerlejlighed i Emmaus**
- 4 - 5: **Bæredygtig handel**
 - af Emmaus International
 - oversat af Patricia Langvad Jensen.
- 6: Besøg – medalje – mindeord – mediemarkeringer – møder – reception.
- 7: **Generalforsamlingsindkaldelse**
- 8 - 9: **Formandens beretning**
 - af Jørgen Olsen.
- 10: **Solidaritet med Ukraine**
 - af Emmaus Europa
 - oversat af Sara Grund Sørensen.
- 11: **Pollee Unnyon Prokolpo, Bangladesh**
 - af Emmaus International
 - oversat af Naja Egede Kristensen.
- 12 – 13: **Emmaus i Sverige**
 - af Emmaus Europa
 - oversat af Tina Jonstrup Larsen.
- 14 – 15: **Civilsamfundet under pres**
 - Peter With anmelder en bog af Knud Vilby.

Billedet på forsiden er taget af Emmaus International og forestiller Emmaus Europas forkvinde, Carina Aaltonen, Emmaus Åland, Finland og Emmaus Internationals formand, Patrick Atohou, Emmaüs Pahou, Benin.

Billedet på bagsiden er taget af Jørgen Olsen. Det forestiller et udsnit af en bomuldsdug, som Koudbi Koala, Benébnooma, Burkina Faso, forærede Genvej til Udvikling under sit besøg i oktober 2018. Nuits Atypiques de Koudougou betyder Koudougous Atypiske Aftener, navnet på en kulturfestival, som hvert år i november afholdes i Koudougou, Burkina Fastos tredjestørste by. Se i øvrigt side 6!

Hermed en stor tak til alle, som har sendt kontingenter, abonnementer og bidrag siden sidst! Vi er for tiden 127 medlemmer. Hvis der er vedhæftet en seddel med kontooplysninger, har du ikke betalt for i år.

Husk at læse www.gtu.dk – her opdateres www.gtu.dk/Nyheder.htm og www.gtu.dk/Kalender.htm ganske ofte.

Elektronisk version

Medlemmer og abonnenter har ret til at modtage Projekt & Kultur i papirformat; men alle er også velkomne til at oplyse os en mailadresse og få den elektroniske farveversion.

Deltagelser i markeder

Jørgen Olsen deltog den 2. april i torvemarked i Støvring og solgte for 527 kr. – den 9. april var der bagagerumsmarked i Hobro, og her var salget 95 kr.

Markeder de kommende måneder

Vi deltager i dagene 26. – 29. maj i marked på Tangkrogen i Aarhus. Standen har nr. F218. Vi vil gerne se rigtig mange af jer, og vi vil være glade for, om nogen kan afløse et kvarter, evt. mere. Ring gerne på 42170997!

Vi deltager den 11. juni kl. 12 til 20 i Couleur Café på Sankt Hans Torv i København. Alle er meget velkomne til at lægge vejen forbi og måske afløse nogle minutter.

I mange Emmaus-organisationer er det en hyppig aktivitet at læsse en lastbil eller en container. Her læsser man hos Emmaüs Valais i Schweiz en lastbil med effekter til de rumænske medlemsorganisationer
(foto: Emmaüs Valais)

Sommerklunserlejligheder i Emmaus

Efter et par år med Corona pause åbner en række europæiske Emmaus-organisationer igen op for at modtage unge mennesker til at deltage i arbejdet i perioden 1. juni – 15. september.

Læs om 11 franske medlemsorganisationer på Summer camps - Emmaüs Experience (emmausexperience.org)

Læs om Emmaus i Bosnien-Hercegovina på IFS (emmaus-international.org)

Læs om La Poudrière i Belgien på La Poudrière (emmaus-international.org)

Skriv til Emmanuel Roubardin på Emmaus Europas sekretariat og bed om flere oplysninger emmanuel.roubardin@emmaus-europe.org

I det seneste nyhedsbrev fra Emmaus Europa står bl.a.: The summer camps are a great way to combine meeting new people, volunteering, and getting to know new Emmaus groups! = Sommerlejlighederne er en fin måde, hvorpå man kan kombinere frivilligt arbejde med at møde nye mennesker og lære Emmaus-grupper at kende!

Kurvemarked i Bolgatanga i det nordlige Ghana – ikke fra nedenstående artikel, men fra Hammershus Fairtrade PK150-4-5.pdf (gtu.dk)
(foto: Jacob Crawford)

Bæredygtig handel

Aktører inden for bæredygtig handel er formidlere af moderne folkelig politik

- oversat af Patricia Langvad Jensen fra RAPPORT_MONDIAL.pdf (ourvoicesmatter.international)¹
- fodnoter af Jørgen Olsen.

Ifølge forkvinden for netværket WFTO (World Fair Trade Organization, Organisationen for en Fair Verdenshandel) beviser bæredygtig handel relevansen af værdier som solidaritet og etisk økonomi i forhold til de mest sårbare.

Hvad er de vigtigste fremskridt inden for bæredygtig handel set i lyset af de mange kriser, som verden står overfor?

Roopa Mehta²: Jeg mindes vores slogan, som vi lancerede i 1970'erne: "Fair Trade, not Aid" (Bæredygtig handel, ikke bistand) - og jeg evaluerer vores indflydelse i sammenligning hermed. Et af de vigtigste fremskridt er, at vi har rettet vores opmærksomhed mod de marginaliserede i vores samfund - sårbare bønder, små håndværkere, fattige befolkningsgrupper, etc. Vores bevægelse arbejder for deres økonomiske sikkerhed og for social retfærdighed.

¹ Der er tale om en bog på 68 sider, Emmaus International har udgivet om sit arbejde – på fransk, spansk og engelsk – Genvej til Udvikling håber senere på året at kunne bringe en anmeldelse

² Roopa Mehta er – foruden at være forkvinde for WFTO – daglig leder af Sasha, som er en indisk organisation for bæredygtig handel, med base i Kolkata (tidligere Calcutta).

Disse dårligt stillede eller diskriminerede grupper er i centrum for vores handlinger. Og dette fortsætter vi med på lang sigt: Bæredygtig handel har skabt et ordentligt grundlag for deres stabilitet. Disse producentgrupper har opnået at opretholde sig selv på bæredygtig vis i en sammenhæng med en meget barsk globaliseret økonomi. Bæredygtig handel er ligeledes en løftestang til at fremme enkeltpersoner ved at handle på lang sigt.

Roopa Mehta
(foto: DR)

WFTO er for nu til stede i 76 lande. Observer du en effekt af medlemmernes handlinger på offentlige politikker?

Vi har skabt gradvise forandringer. Der er lokale, men tydelige succeser, såsom de engelske byer, som har erklæret sig som Fair Trade-zoner. Disse støtter har indflydelse i det offentlige rum. Vores fortalervirksomhed har taget små skridt. Jeg vil dog ikke gå så langt som at sige, at vi har opnået væsentlige forandringer af de offentlige politikker på globalt plan. Jeg vil definere indflydelsen af bæredygtig handel anderledes.

Frem for alt skyldes det den bevidsthed, der udløses hos individer, som forstår, at de er i stand til at transformere deres situation. Vi har skabt et voksende fællesskab af engagerede mennesker, ofte unge, som bruger sociale medier til at udbrede vores erfaringer i stor skala. Tiderne ændrer sig, den kollektive bevidsthed vokser.

I hvilket omfang lykkes det organisationer inden for bæredygtig handel at ryste det dominerende økonomiske system?

I løbet af de sidste to år, så har været så anstrengende for økonomi og samfund, har bevægelsen for bæredygtig handel demonstreret sin solidaritet og slagstyrke. Vi har stået imod på grund af vores forskellige gruppers ekstremt stærke engagement.

Der har været ret få konkurrencer inden for bæredygtig handel, især fordi grupperne ofte har bevist deres evne til at ofre deres overskud for at overleve. Modellen for bæredygtig handel, baseret på gennemsigtighed, løbende kredsløb og kvalitetsprodukter, udgør et sikkerhedsnet.

Og endnu mere med Covid-19-pandemien, da bæredygtig handel har udvidet sin indflydelse ved at tage fat på sundhedsspørgsmålet. Ingen ved hvor længe krisen vil vare.

Når folk har været nødsaget til at forlade deres hjem på grund af epidemien, har vi omdannet produktionsenheder til sunde arbejdsmiljøer for mennesker. Vi undersøger også mulighederne for fjernarbejde/hjemmearbejde.

Mange virksomheder i den gamle globaliserede model, motiverede af profit og konkurrence, og som flytter rundt på beskæftigelsen, er ikke længere bæredygtige. De har annulleret ordrer, kontrakter og partnerskaber. Dette har ikke været tilfældet inden for bæredygtig handel.

Det er "vores" grupper – forbrugere, borgere, fortalerautorer, etc. - som skubber gamle systemer i defensiven, ved at handle som moderne formidlere af folkelig politik, samtidig med at regeringer viser ringe vilje til at trodse "business as usual"/vi gør som vi plejer. Således skabes økonomiske og sociale forandringer.

Besøg – medalje – mindeord – mediemarkeringer – møder - reception

Vagn Plenge
(foto: Jørgen Olsen)

Besøg af forlægger Vagn Plenge, Hjulet

Den 24. februar havde GtU's sekretariat besøg af Vagn Plenge, stifter og leder af Forlaget Hjulet. Læs artiklen *Hvorfor bøger fra de varme lande* (gtu.dk). Et udvalg af bøger fra Hjulet findes bagest i *blandede_u-landhandel_2018.pdf* (gtu.dk).

(foto: Benebnooma)

Fortjenstmedalje til Koudbi Koala

GtU's gæst i oktober 2018, Koudbi Koala, har modtaget en burkinsk fortjenstmedalje for sit arbejde i det alsidige skoleprojekt Benebnooma (medlem af Emmaus), og for den årlige kulturfestival Koudougous Atypiske Aftener.

Mediemarkeringer

Jørgen Olsen fik dette i Globalnyt
Vi har været der længe | Globalnyt

Genvej til Udvikling var medunderskriver af
Åbent brev til regeringen: Stop udhulningen
af udviklingsbistanden | Globalnyt

Ulf Wilmenius
(foto: Emmanuelle Larcher)

Farvel til en veteran

Ulf Wilmenius, aktiv i Svalorna i Lund siden 1977, døde den 20. februar, 89 år.

I en årrække frem til 1988 sad Ulf i Emmaus Internationals styrelse som repræsentant for de nordiske medlemsorganisationer. I 1990'erne arbejdede Ulf i EI's politiske udvalg.

Vi er mange, der husker Ulf fra møder i Emmaus Norden – som en, der altid lyttede opmærksomt. Og når han sagde noget, var det særdeles velovervejet.

Æret være mindet om Ulf!

Møder

Jørgen Olsen deltog i den 24. marts i generalforsamling i FN-forbundet Nordjylland og varetog hvervet som dirigent. Læs om FN-forbundet på FN-forbundet (fnforbundet.dk) Jørgen medbragte GtU's blandede u-landhandel og solgte for 729 kr.

Den 6. april deltog Jørgen Olsen i repræsentantskabsmøde i Fællesrådet for Arden By.

Reception

Kirkens Korshær åbnede den 18. marts en genbrugsbutik i Arden. GtU's tre medlemmer i Arden, Ninna Hougaard, Birgitte Juul Nielsen og Jørgen Olsen, var til receptionen og forærede butikken et par grydelapper og et par karklude fra Kologh Naba, jf. PK137-10-11.pdf (gtu.dk)

Mediemarkering

Medlem af GtU, Peter With, fik dette i Globalnyt Civilsamfundet under pres | Globalnyt – anmeldelsen kan læses på siderne 14 til 15 i indeværende nummer.

Indkaldelse til generalforsamling

Genvej til Udvikling (GtU) holder general-forsamling søndag den **12. juni kl. 13.00 – 18.00** hos Susanne & Jesper Bech Olsen på adressen **Mannadalen 17, Gistrup**, sydøst for Aalborg.

Af hensyn til forplejningen vil vi gerne bede om tilmelding til sekretariatet på tlf. 42 17 09 97 eller pr. e-mail på gtu_sekr@hotmail.com senest den 5. juni. Der ydes rejseudbetaling ved benyttelse af billigste rejseform, hvilket afhængigt af strækningen f.eks. kan være med DSB Orange, Flixbus eller samkørsel i privatbil.

Der vil som tidligere år være en mindre udstilling med foreningens vareudbud.

Alle er velkomne – dog har kun fremmødte medlemmer, der er fyldt 14 år, stemmeret.

Dagsorden ifølge vedtægterne:

1. **Valg af dirigent:**
Aftales ved mødets åbning.
2. **Beretning:**
Læs side 8 og 9 i nr. 151!
3. **Forelæggelse og godkendelse af det reviderede regnskab:**
Regnskabet forventes uddelt på generalforsamlingen.
4. **Behandling af indkomne forslag:**
Forslag skal være modtaget på sekretariatet gtu_sekr@hotmail.com - senest søndag den 5. juni kl. 14.00.
5. **Fastsættelse af det årlige kontingent:**
Bestyrelsen foreslår uændrede minimumssatser:
Personligt medlemskab.....150 kr.
Husstandsmedlemskab.....200 kr.
Kollektivt medlemskab.....200 kr.
Abonnement uden medlemskab100 kr.

6. Planer for det kommende år:

- Status vedr. tidligere partnere.
- Anvendelse af projektbidragene, herunder drøftelse af Syn for Sagen i Afrika samt Pag-la-Yiri og Benebnooma i Burkina Faso.
- Oplysningsarbejde - hvordan bruger vi kræfterne bedst?
Effekten af oplysning i forbindelse med den blandede u-landhandel.
- GtU's kollektive medlemskaber:
 - FN-forbundet
 - Mundu
 - Civilsamfund i Udvikling
 - Afrika Forum
 - NGO'er i Nordjylland
 - Fællesrådet for Arden By
 - Frivilligcenter Mariagerfjord
 - Agro-Økologisk Netværk
 - Emmaus Europa
 - Emmaus International.

I forbindelse med sidstnævnte behandles bidrag til EI's solidaritetsfond. Bestyrelsen foreslår 150 € som sidste år.

7) Valg af bestyrelse, bestyrelses-suppleanter og revisorer:

Hydrogeolog Karl Aage Jørgensen, Brønshøj, integrationskonsulent Julien K. M. Murhula, Nørrebro, København, og u-landskonsulent Jørgen Olsen, Arden, modtager genvalg til bestyrelsen.

Bibliotekar Inge Torkild-Hansen, Hjortshøj, modtager genvalg som ny 1. suppleant. Projektkoordinator Ingrid Nyström, København S., modtager genvalg som 2. suppleant.

De parlamentariske revisorer genopstiller. Der er tale om økonomikonsulent ved Horsens Kommune, Per Gustav Johansen, Grumstrup, og landbrugstekniker Jørn Kirkegaard, Stilling.

8) Eventuelt:

Ingrid Nyström er villig til at være værtinde for næste generalforsamling en søndag i juni 2023. Vi har tradition for at holde hver tredje generalforsamling øst for Storebælt, eftersom en tredjedel af medlemmerne bor øst for Storebælt.

Formandens beretning for 2021-2022

Jeg er glad for at arbejde i Emmaus-Bevægelsen, hvor jeg nu snart har været med i 53 år!

Til at begynde med var det hårde, men meget meningsfulde klunserarbejde, nærmest en slags terapi, som kompenserede for dybe, private frustrationer, i erkendelse af, at uanset hvor meget man havde at døje med, så kunne det give mening at arbejde for andre, der var langt værre stillet.

En gang imellem må jeg lige huske mig selv på, at alle andre aktive i Emmaus, herunder Genvej til Udvikling, hver især har andre grunde til at være der end jeg.

Og heldigvis kom jeg relativt hurtigt i gang med at kunne argumentere mindre privat og mere sagligt for bevægelsens relevans. Det kan jeg stadig, synes jeg selv. Det står enhver frit for at gå ind på hjemmesiden for Emmaus International: [News \(emmaus-international.org\)](https://news.emmaus-international.org), og for nylig er der udgivet en rapport, som byder på en grundig gennemgang af de mange forskellige aktiviteter og begrundelserne for disse: [RAPPORT_MONDIAL_EN_web.pdf](https://rapport-mondial-en-web.pdf) (ourvoicesmatter.international)

Her fortælles bl.a. om – ud over det omfattende og alsidige genbrugsarbejde, som er hovedaktiviteten – økologisk landbrug, vandforsyning, kamp mod menneskehandel, styrkelse af kvinders situation, styrkelse af oprindelige folks situation og meget andet, herunder bæredygtig handel, jf. [PK151-4-5.pdf](https://pk151-4-5.pdf) (gtu.dk).

Både hjemmesiden og rapporten kan – som alt officielt materiale fra Emmaus – læses på engelsk, fransk og spansk.

Et aspekt har jeg gjort særlig meget ud af de seneste år: Ligeværdige omgangsformer – det står ligefrem på mit visitkort. Jeg har behandlet temaet i en del blogindlæg på Globalnyt, senest

[Vi har været der længe | Globalnyt](https://globalnyt.dk/vi-har-vaeret-der-laenge)

Der er i dag 354 medlemsorganisationer i Europa, 7 i Asien, 17 i Afrika og 36 i

Amerika. I den internationale styrelse sidder 12 europæere og 4 fra hver af de andre verdensdele. Dertil kommer paraplyorganisationer for hver verdensdel og hvert land. Dette indebærer, at foreningsmedlemmer fra især Asien og Afrika meget nemt får sådanne tillidsposter, når der er så få organisationer at hente dem fra.

Foreninger, der søger optagelse i Emmaus, får at vide, at:

- 1) Emmaus er ikke en lomme, man kan tømme en gang imellem. Man tager del i bevægelsens liv.
- 2) Foreningen skal være demokratisk opbygget og have en folkelig forankring, der rækker videre end nogle få ildsjæle og nærmeste familie og venner.
- 3) Organisationens skal udforme og følge en strategi mod økonomisk afhængighed.

Eftersom der især i Afrika er mange mennesker, der ikke kan læse og skrive, bliver det organisatoriske fordelt blandt meget få. Men et pænt antal Emmaus-folk fra den sydlige verden har accepteret bevægelsens karakter så meget, at det internationale forretningsudvalg i årene 2016-2022 består af to franskmænd m/k, en beniner (*formand*), en ivorianer, en peruvianer, en inder og en colombianer.

Nogle af de aktive har slidt sig selv op og har forladt denne verden efter kun omkring et halvt hundrede år. Eksempler er ukraineren Olesya Sanotska, benineren Justine Michayi og burkineren Monique Kaboré. De to sidstnævnte repræsenterede de to organisationer, som GtU importerer håndværk fra direkte med posten, AFA og Pag-la-Yiri. De øvrige varer passerer et dansk mellemlid, inden de havner hos os, jf. bl.a. [PK150-4-5.pdf](https://pk150-4-5.pdf) (gtu.dk) om Hammershus Fairtrade.

Siden Kaborés død har Pag-la-Yiri delt det overordnede ansvar mellem to ledere, Aïcha Sissoko og Suzanne Waré.

Fristelser

AFA står for Association des Femmes Amies = Kvindernes Venskabsforening; men det er en mand, vi korresponderer med om varekøb. Det kunne vi føle os fristet til at ironisere over.

Langt mere trist er det, at vi har vedtaget helt at droppe kommunikationen med vores mangeårige partner Kooperativet i Amataltal, som vi samarbejdede med om et stort egnsudviklingsprojekt 1999-2010. Dengang var vores kontaktperson og kooperativets ubestridte leder Ghabdouane Mohamed – død 2018. I dag skriver hans søn, Ahmed Ghabdouane, til os. Problemet er, at han ikke svarer på det, vi gentagne gange spørger ham om.

Her kunne vi forsøge at kontakte nogle andre i kooperativet og fortælle, at det er dumt af dem at have AG til at være deres kontakt udadtil.

Men nej! Ligeværdige omgangsformer indebærer, at man ikke blander sig i hinandens organisation.

Det hænder heldigvis, at skoleinspektør Kabirou Chaïbou sender os billeder fra skolen i Amataltal.

Corona-situationen

I mange lande er det ikke sygdommen, der er værst, men kuren. Store indgreb i den uformelle økonomi har frataget millioner af mennesker deres indkomstgrundlag, herunder mange af dem, som Emmaus-organisationer arbejder iblandt. Det har haft afsmittende effekt på mange Emmaus-medlemmer; men ikke en eneste har måttet lukke som følge af coronaen. I udgangspunktet er Emmaus ikke en nødhjælpsorganisation; men i usædvanlige situationer må man af og til være fleksibel og give en håndsrekning, der forhåbentlig vil vise sig at være midlertidig.

Læs denne artikel om Covid-19 i Afrika – den fik vi også i Globalnyt

PK148-14-15.pdf (gtu.dk)

I vores hjemlige verden nåede vi et par udstillinger på Bazar Skelund, julemarkedet på Møllestien i Aarhus, julemarkedet i Kulturhuset i Arden og endelig salgsmøder på Social- og

Sundhedsuddannelsen i Herlev, inden smittetallene igen lukkede for markederne. Det lykkedes at sælge for en anelse mere i 2021 end i 2020.

En rutschebane til Benebnooma

Vi har i 2021 sendt 1.000 euro til den burkinske Emmaus-organisation Benebnooma <https://www.emmaus-international.org/en/who-are-we/emmaus-around-the-world/africa/burkina-faso/benebnooma.html> Beløbet er anvendt til indkøb af en rutschebane til organisationens børnehaven, hvor der er 120 elever og 5 pædagoger / pædagogmedhjælpere. Vi har valgt at støtte initiativet, da Benebnooma lægger vægt på, at leg har et sundhedspædagogisk sigte, ikke mindst for den store del af børnehavens børn, som er døve.

Brugte briller

Vi har sendt en pakke med briller til foreningen ”Syn for Sagen i Afrika”

http://www.gtu.dk/syn_for_sagen_i_afrika.pdf f. -

Emmaus Internationals generalforsamling

forventes afholdt den 9.-13. maj i Uruguay, og undertegnede regner med at deltage. En del af dagsordenen blev afviklet på et virtuelt møde den 30. nov. – 2. dec. 2021, som GtU ikke deltog i.

Den øvrige mødeaktivitet

Vi har i det omfang, det har været muligt, plejet vores kollektive medlemskaber: Inge Torkild-Hansen og Jens Elgaard Madsen har været til møder i CISU, Inge har desuden været til generalforsamling i Mundu. Birgitte Juul Nielsen, Jørgen Olsen og Marianne Dithmer har været til forskellige møder i FN-forbundet.

Tak og vel mødt på generalforsamlingen

Jeg vil slutte af med at rette en varm tak til alle, der har ydet en indsats for foreningen det forløbne år, oversættere, øvrige skribenter, beslutningstagere, regnskabsførere, parlamentariske revisorer, aktive på udstillinger m.fl.

Læs indkaldelsen på side 7!

- Jørgen Olsen.

Solidaritet med Ukraine

Emmaus Oselya, Lviv, sorterer tøj
(foto: Emmaus Oselya)

- af Emmaus Europa
- oversat af Sara Grund Sørensen fra <https://mailchi.mp/4434163fa93f/ukraine-update-and-needs?e=ec997608dc>
- forkortet og opdateret af Jørgen Olsen.

Emmaus er i udgangspunktet en bevægelse, der arbejder langsigtet. Men nødhjælp kan være nødvendig – f.eks. i forbindelse med Ruslands invasion af Ukraine.

De to ukrainske organisationer, Oselya i Lviv og Nasha Kata i Drohobych (*medlem på prøve*), er ikke blevet bombet, mens dette skrives; men begge har været nødt til at lukke deres butikker.

Oselya modtager og skaffer boliger til internt fordrevne mennesker som flokkes til Lviv samt uddeler mad og tøj til mennesker, som fortsætter deres rejse til Polen, Rumænien m.fl. De 30 medlemmer af Emmaus-samfundet syr camouflagetøj og fortsætter deres arbejde med at støtte hjemløse.

Nasha Khata lægger hus til en familie og er parat til at modtage flere, som flygter fra krigen i det østlige Ukraine og som fortsætter deres rejse vestpå. De 60 medlemmer af Emmaus-samfundet organiserer endvidere maduddeling.

Lederen Vasily er, som reservesoldat, blevet indkaldt og er rejst til fronten.

Emmaus Lublin (Polen) lægger hus til ti flygtninge. Gruppen hjælper med at henvise flygtninge til modtagelsescentre. Desuden modtager Emmaus Lublin effekter fra Emmaus i bl.a. Frankrig og sender sagerne videre til Oselya i Lviv.

Emmaus Rzeszow (Polen) har 12 mennesker boende i sit socialcenter og har hjulpet med at åbne et bosted for omkring 60 mennesker.

Emmaus Brat Albert (Krakow og Nowy Sacz i Polen) lægger også hus til flygtninge. De donerer de ting de kan undvære, som de fordrevne mangler. Solidaritetssalg til støtte for Ukraine organiseres jævnligt.

Emmaus Iasi (Rumænien) har 50 ukrainske familier boende og sender senge, madrasser, tæpper og mad til Ukraine.

Emmaus Targu Jiu (Rumænien) har sendt to 15 tons lastbiler til kontakter i Ukraine og forbereder en tredje.

Emmaus Satu Mare (Rumænien) ligger få km fra grænsen til Ukraine langt mod vest. De lægger hus til flygtninge, især de lidt ældre børn, hvis forældre er vendt tilbage til Ukraine. Emmaus-gruppen ligger på ruten til Vesteuropa og gør klar til at sørge for hjælp til planlægning til fordrevne mennesker, som ønsker at komme til Ungarn. Emmaus Satu Mare arbejder også med uddeling af mad mm.

Emmaus Geo (Tbilisi i Georgien – prøvemedlem af Emmaus) har uddelt tøj og toiletsager til over 500 ukrainske flygtninge.

CNZD i Kroatien (prøvemedlem af Emmaus) hjælper over 350 kvinder og børn fra Ukraine. CNZD betyder Center for Savnede og Mishandlede Børn – centeret er beliggende i byen Osijek.

Emmaus Europa har fra sine medlemsorganisationer indsamlet og videresendt næsten 700.000 € til støtteaktionerne for Ukraine, af hvilke vi kun har fundet plads til at nævne nogle få.

.....

I disse artikler fortælles om de normale aktiviteter i de ukrainske Emmaus-organisationer
PK148-10-12.pdf (gtu.dk).

Oselya (emmaus-international.org)

Den enkelte dansker kan sende pakker gratis
Støt Ukraine | PostNord

Kursus i fletning med palmefibre
(foto: Pollee Unnyon Prokolpo)

Pollee Unnyon Prokolpo (Bangladesh)

- af Emmaus International,
- oversat af Naja Egede Kristensen fra
L'heure de la solidarité & du changement #26
- | 📧 Les nouvelles du mouvement Emmaüs !
(mailchi.mp)
- fodnote af Jørgen Olsen.

Landdistriktsudviklingsprojektet Pollee Unnyon Prokolpo, også kaldet PUP, som er baseret i Bogra, Bangladesh, arbejder for at tjene de fattigste befolkninger, især kvinder i landdistrikterne, for at udvikle deres levebrød og socioøkonomiske forhold.¹

Gruppen tilbyder dem forskellige håndværksuddannelser baseret på markedets efterspørgsel og markedsfører deres kunsthåndværk for at generere indtægtskilder.

I 2021, med støtte fra Emmaus International, trænede PUP 120 elever i håndbroderi og palmefiberkurve. Hver træning varer 2 måneder, og i alt er 6 træningscyklusser i øjeblikket i slutfasen.

De 120 praktikanter vil efter succesfuld gennemførelse af deres uddannelse slutte sig til håndværkergrupperne i PUP for at producere forskellige typer håndværk og dermed tjene til et godt liv. Der er høj efterspørgsel på PUP's kunsthåndværk på lokale og internationale markeder, og de udbydes også til salg via en e-handelsplatform.

Takket være denne bølge af solidaritet har de dårligst stillede mennesker fundet et smil. ”Vi forstår, hvor vigtig vores bevægelse og vores arbejde er, nu mere end nogensinde.”

¹ PUP er den anden organisation i Bangladesh, der er blevet optaget i Emmaus International. Den første var og er Thanapara Swallows,

jf. <https://www.emmaus-international.org/en/who-are-we/emmaus-around-the-world/asia/bangladesh.html>

Emmaus i Sverige

Loppemarkedet i Emmaus Uppsala
i 1960'erne
(foto: fra Emmaus Nordens arkiv)

- af Emmaus Europa
- oversat af Tina Jonstrup Larsen fra [Emmaüs en Suède - Emmaüs Europe](http://emmaus-en-suède-emmaus-europe.org) (emmaus-europe.org)
- fodnote af Jørgen Olsen.

Interview med Charlotte Wester, Sveriges nationale delegerede i Emmaus Europas repræsentantskab.

Vil du fortælle om Emmaus' begyndelse i Sverige?

Det hele begyndte den dag, en håndfuld svenskere havde hørt om Abbé Pierres arbejde. De rejste derefter til Frankrig for at arbejde sammen med ham i et stykke tid. Inspireret af hans eksempel dannede de den første Emmaus-gruppe i Lund i Sydsverige i 1959. Men i modsætning til andre lande forsøgte tidlige svenske grupper for det meste at give håb til unge voksne ved at sende frivillige til Indien og Sydamerika.

Næsten 50 år senere besluttede et fælles initiativ fra nogle grupper og enkeltpersoner, såsom Birgitta Göranson Iliste fra Svalorna Indien Bangladesh, Lund, og Christer Johansson (*formand for Emmaus Sverige*), at samle de svenske grupper i samme struktur. Emmaus Sverige blev etableret i 2008 og samler ti svenske organisationer, som alle arbejder i Emmaus' ånd.

Indtil 2008 havde nogle af de svenske medlemsgrupper, der var medlemmer af Emmaus International, mistet forbindelsen og var mindre involveret i den internationale bevægelse. Deres motivationer, især ideologiske eller praktiske, var forskellige. Emmaus Sverige ønsker at være et netværk og en bro i bevægelsen, uanset om grupperne er en del af Emmaus International eller ej. I dag er fire ud af de ni svenske grupper medlemmer af den internationale bevægelse, og to er medlemmer på prøve. Men vi forsøger nu at genskabe forbindelsen ved at samarbejde med finnerne i en studiekreds om de grundlæggende tekster for Emmaus International med forkvinden for Emmaus Europe, som er vores nabo!¹

Hvilke aktiviteter udfører Emmaus i Sverige?

Emmaus er en af hovedaktørerne i indsamlingen af tøj og brugte genstande i Sverige. Vi har samlet 6.000 tons tøj i 2020. I alt er der omkring 180 personer, som arbejder frivilligt i Emmaus i Sverige.

Svenske grupper plejede at organisere et årligt solidaritetssalg for Emmaus International. Det var en mulighed for at øge bevidstheden om bevægelsens kampe og støtte solidariteten mellem Emmaus-grupper rundt om i verden. I de senere år og siden pandemien har det imidlertid været svært at organisere en begivenhed, der bringer alle sammen. Hver gruppe har organiseret sit eget solidaritetssalg. Det positive er, at det har været muligt at fortsætte disse solidaritetsaktioner.

Grupper i Sverige står sammen om at forsvare bevægelsens værdier. For eksempel går de sammen om at fortælle om besættelserne af Vestsahara (*af Marokko*) og Palæstina (*af Israel*). Dette gøres hovedsageligt gennem politiske spørgsmål og oplysningskampagner, så som at skrive artikler og bøger, der inviterer til debat og skaber aktiviteter i vores butikker. Vi arbejdede også sammen om spørgsmål relateret til henholdsvis immigration og tendensen til, at mode skifter ekstremt hurtigt.

¹ Carina Aaltonen, Emmaus Åland, jf. billedet på forsiden

Emmaus Umeås genbrugsbutik
(foto: Emmaus Umeå)

Hvilke aktuelle udfordringer står de svenske grupper overfor?

Svenske Emmaus-grupper skal forholde sig til konsekvenserne af øget konkurrence, ikke kun fra andre non-profit-organisationer, men også fra private virksomheder, der udnytter second-hand-markedet. For nogle grupper har behovet for at fordoble deres indsats for at indsamle tøj og genstande, for eksempel gennem visuel markedsføring, nogle gange været en udfordring. En af Emmaus Sveriges vigtige missioner er at skabe en platform for at dele så meget viden som muligt, forene kræfterne og være mere effektive sammen.

En anden udfordring, der er værd at nævne, er hvordan vi som Emmaus-grupper i Sverige kan styrke vores arbejde med genbrug af genstande. I dag truer overforbrug vores planet. Som bevægelse er vores ambition at foreslå en anden måde at forbruge på, der er baseret på genbrug og reparation, samtidig med at vi støtter solidaritetsaktioner for at hjælpe mennesker i nød. Som aktører inden for bæredygtighed skal vi bidrage til at dele vores viden og påvirke debatter på en ansvarlig og begrundet måde.

Hvordan har det været siden sundhedskrisen, og hvordan har I tilpasset jer situationen?

Christer Johansson, formand for Emmaus Sverige, samt Emmaus Åkvarn og Emmaus Gryttby, mener, at de svenske grupper har håndteret en vanskelig situation godt. Alle grupper har lidt under pandemien og har haft deres egen vej ud af den. Flere grupper har brugt meget af deres arbejde på at tilpasse butikker og organisationer til restriktioner. Emmaus Sverige fulgte trop og gjorde en indsats for at hjælpe grupperne.

Ifølge Birgitta Göranson Ilste, bestyrelsesmedlem i Svalorna Indian Bangladesh, har hendes gruppe formået at tilpasse sit programorienterede arbejde. Medarbejderne arbejdede for det meste hjemmefra, hvilket førte til udviklingen af nye mødeformer. Rejser som en del af praktikophold blev afbrudt, og udvekslinger blev gennemført online, herunder gennem virtuelle studiebesøg og digitale øvelser. Således er det meste af deres arbejde fortsat på en eller anden måde.

Et vigtigt skridt for at kunne tilpasse sig har været støtte fra den svenske regering (og også i nogle tilfælde fra andre instanser). Siden epidemien brød ud, har det for eksempel været muligt at udsætte betalingen af skat og afgifter, hvilket har gjort en stor forskel for mange.

Civilsamfundet under pres

- Knud Vilby: *Civilsamfundet – mellem stat og marked*
- Forlaget Frydenlund, 2022
- 179 sider
- 249,95 kr.
- anmeldt af Peter With, medlem af GtU, har været ansat i bl.a. Ibis, Caritas, Care Danmark og Folkekirkens Nødhjælp.

I Knud Vilbys nye bog, 'Civilsamfundet – mellem stat og marked', lægger han hovedfokus på socialpolitikken og den internationale udviklingspolitik – to områder, som Vilby selv kender gennem et mangeårigt engagement med mange tillidsposter. Bogens centrale pointe er, at civilsamfundet i begge sektorer er blevet presset af myndigheder og politikere.

Tidligere var frivillige organisationer og ildsjæle i høj grad med til at igangsætte og forme rammerne for statens og kommunernes politik og stod selv for at udføre og forvalte store dele af den fra offentlige bevillinger. Men i løbet af en årrække er rummet for at påvirke svundet ind, og organisationerne bliver ikke taget meget med på råd, bl.a. pga. meget forcerede offentlige beslutningsprocesser, der ikke levner tid til dialog. Det er, ifølge Vilby, et tab for det danske demokrati. Og det paradoksale er, at det sker, samtidigt med at staten gennem flere år har udarbejdet civilsamfunds-strategier, som sigter på at mobilisere flere frivillige.

Når organisationerne i dag skal forvalte offentlige midler, må de leve op til myndighedernes krav i et "new public management-regime" med "logical framework"-analyser og "forandringsteorier". Ofte er midlerne konkurrenceudsatte og skal rette sig efter myndighedernes strategier. Hvor der tidligere var langt større frihedsgrader for de frivillige organisationer i civilsamfundet, fastlægges spillerummet nu ofte i strategiske partnerskabsaftaler inden for udviklingsbistanden. Det betyder en større vægt på generalist-akademiker-kompetencer – både hos myndigheder, som har oplevet markante nedskæringer på fagligt personale, og i organisationerne.

Der bliver mindre fokus på den faglige ekspertise og på innovation i indsatserne. Det omtaler Vilby

som "afspecialisering". Organisationerne, hvad end de beskæftiger sig med udviklingsbistand eller det sociale område, er forsigtige med at komme med kras kritik af systemet, fordi de frygter, at det kan gå ud over deres bevillinger.

Stigende individualisering skræmmer unge væk

Gennem to historiske kapitler giver bogen et godt overblik over civilsamfundets bidrag til henh. udviklingspolitikken og socialpolitikken. Jeg kan sagtens genkende forløbet i udviklingspolitikken, hvor jeg selv fra 1990'erne og frem arbejdede i en række danske organisationer.

En ting, Vilby ikke nævner, er, at de fleste udviklings NGO'er (*til forskel fra mange humanitære nødhjælpsorganisationer*) arbejder gennem lokale partnere – ofte med fokus på civilsamfundsstyrkelse og fortalervirksomhed. Udenrigsministeriets krav om at anvende "logical framework", forandringsteorier med videre har derfor også betydet, at de danske organisationer har måttet træne deres partnere i at formulere projektforslag og rapportering i særlige formater for at levere evidens for resultater til donor. Det har ikke kunnet undgås også at påvirke valget af partnere baseret på deres kompetencer.

Andre kapitler omhandler den samfundsmæssige udvikling, der har medført det stigende pres på civilsamfundet. For udviklingspolitikken har det største hug nok været den voldsomme nedskæring af udviklingsbistanden og miljøbistanden med regeringen ledet af Anders Fogh Rasmussen i 2001. Også det øgede krav om egenfinansiering i forhold til den offentlige støtte – der i organisationerne har betydet en stor prioritering af fundraising – har spillet ind. Målsætningen om, at Danmark skulle give en procent af bruttonationalindkomsten (BNI) i bistand og 0,5 procent i miljø- og humanitær bistand blev skåret ned til 0,7% procent af BNI – til det hele. Det klimabidrag, som blev vedtaget på COP15 i København i 2009, tager regeringen også fra udviklingsbistanden (*hvad Vilby dog ikke nævner*).

Vilby argumenterer også for, at den stigende individualisering betyder, at navnlig unge ikke tilslutter sig organisationerne som medlemmer, men ofte foretrækker at engagere sig i enkeltsager

og i praktiske aktiviteter og bevægelser. Det svækker den demokratiske dannelse og den indflydelse som civilsamfundets organisationer ellers har haft i det politiske system.

Socialpolitik kørt ud på et sidespor

Bogen har også gode kapitler om de mere generelle rammer for civilsamfundet. Inden for det sociale område er det paradoksalt at se, hvordan man nedsætter et Råd for Socialt Udsatte og et Frivilligråd og formulerer strategier for samarbejde med civilsamfund. Men ofte lytter regeringen og kommunerne ikke til anbefalinger fra disse råd. Kontanthjælpen beskæres, og socialpolitikken lægges i stigende grad under beskæftigelsesområdet, hvor det gennemgående mål bliver at sætte udsatte i arbejde. Med kommunalreformen, hvor amterne nedlægges, og alle opgaver overgår til kommunerne, sker der også en af-professionalisering da kommunerne ikke har specialkompetencer, for eksempel vedrørende en række handicap.

Kapitlet om udlændingepolitik demonstrerer, hvordan den helt generelt overtrumfer socialpolitikken – og er meget topstyret. Nedsatte ydelser for udlændinge rammer navnlig børnene, og gode erfaringer med boligsociale indsatser gennem civilsamfund og boligselskaber udnyttes ikke til at fremme integrationen.

Socialøkonomiske virksomheder og ”det tredje arbejdsmarked” behandles i et kapitel for sig – med den hovedpointe, at det er et noget forsømt område, hvor man ikke udnytter potentialet for at skabe fællesskab og beskæftigelse til de mange borgere, som ikke kan klare sig på det normale højeffektive og højproduktive arbejdsmarked.

Der er også et spændende kapitel om fondenes socialpolitiske rolle. Nogle af de private fonde engagerer sig i socialpolitik, blandt andet i initiativer for at skaffe boliger til hjemløse. Nogen ser muligheder i ”impact-investeringer”, hvor indsatser ses som investeringer, som fonden kan tjene penge på, hvis de lykkes. Fondene giver mulighed for at civilsamfundet kan rejse midler, men Vilby ser også en risiko for, at de sociale indsatser i stigende grad underlægges markedet, og for at fonde snarere end civilsamfundsorganisationer påvirker socialpolitikken.

Jeg kunne dog godt have ønsket mig også en diskussion af, om det er rimeligt, at erhvervs-virksomheder kan få skattefradrag ved at donere pengene til fonde – det udhuler statens indtægtsgrundlag og betyder, at det på flere områder er private – og udemokratiske – fonde, som for eksempel Novo Nordisk Fonden, der bestemmer prioriteringerne gennem deres bevillinger.

Behov for et samarbejde på tværs

Afslutningsvis vil jeg betone, at bogens hovedfokus på de veletablerede organisationer måske overser, at civilsamfundet også er borgerinitiativer og løsere bevægelser. Inden for det socialpolitiske område har for eksempel initiativet ”En million stemmer” formuleret et borgerforslag om, at handicapområdet skal væk fra kommunerne, og forlaget har fået over 53.000 støtter. Det har rejst en debat om ændring i socialpolitikken, så kommunerne ikke både skal visitere til støtte til eksempelvis handicappede og stå for økonomi og implementering.

På klimaområdet har blandt andre den svenske aktivist Greta Thunberg medvirket til en imponerende mobilisering af unge i skolestrejker for klimaet, der er blevet den globale bevægelse Fridays for Future. Under den danske klimabevægelsesparaply er bevægelsen sammen med grupper som Bedsteforældrenes klimaaktion, Klimapåmindelsen, Den grønne studenterbevægelse (*nu Den grønne ungdomsbevægelse*) og mange andre med til at lægge pres på regering og oplyse borgere om klimarelaterede spørgsmål.

Vilby efterlyser et bedre samarbejde mellem de løsere bevægelser og de etablerede civilsamfundsorganisationer, som man for eksempel så det i antiapartheidbevægelsen.

Knud Vilbys bog udgør et vægtigt bidrag med et godt historisk overblik og en status på civilsamfundets udfordringer i dag inden for udviklingsbistand og det sociale felt. Bogen er både engagerende og gennemresearchet og giver stof til eftertanke – og kan derfor varmt anbefales.

